

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Glasiilo Slovencev v Argentini

Leto LXXVIII | 28. oktobra 2019 - Buenos Aires, Argentina | Št. 27

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

Kako je lilo v soboto! Krajevne plohe so bile vsepovsod in vrstile so se, čeprav je včasih sonce pokukalo izza oblakov ... Veliko vprašanje v San Justu je bilo, če bo še naprej deževalo za obletnico ali se bo vremenska napoved uresničila. Končno je nastala lepa nedelja. Malo hladna, vetrovna, a brez dežja. Tako, da kar se ni pripravilo v soboto, so urno v nedeljo zjutraj do konca uredile »pridne in zveste roke« Našega doma, da smo 13. oktobra 2019 skupno praznovali 63 let ustanove.

Ob 11.30 uri je bila napovedana sv. maša v dvorani. Daroval jo je delegat dr. Jure Rode ob somaševanju g. Janeza Cukjatija (sedanji dušni pastir v Mendozi). Slika Marije Pomagaj ob oltarju, okrašena z nageljni, je polepšala vzdušje. Mnogo ministrantov in narodnih noš se je zbralo, poleg božjega ljudstva, in je sledilo bogoslužju, med katerim je prepeval Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar.

Med pridigo se je dr. Rode osredotočil na pojem zahvala, »za dobro letino« bi lahko rekli, saj smo zopet praznovali nov rojstni dan Doma. Omenil je, da se je treba zahvaliti vsem trem božjim osebama (hvala za kar smo prejeli; za dani zgled; ter za pošteno življenje in zaupanje); prav tako tudi ljudem - slovenskim in argentinskim koreninam, da smo še naprej prisotni v družbi. Povabil nas je naj si resno in pošteno odgovorimo, katere so naše resnične težave, da ne zmolimo vsakdanjega rožnega venca.

Po končani sv. daritvi smo se pomaknili na pokrito dvorišče. Skupina narodnih noš, ob spremstvu botrov Doma Mici Malavašič Casullo in Janeza Kržišnika, je stala pred odrom. Po petju himen, smo sedli k pogrnjenim mizam z lačnim želodčkom. Najprej je Društvo upokojencev navzoče razveselilo s slanin zvitkom (ocvirkovko ali špehovko) in kapljico medicine. Kar urno so prišli mladi strežniki in pogasili prvi val lakote s topljo domačo juho. Nato je sledila še glavna jed in seveda posladek ter kava. Lepo število članov in prijateljev Našega doma se je zbralo ob lepo okrašenih mizah, ki so se kmalu napolnile z dobrotami. Kramljanje je zakrožilo prijetno domače kosilo.

Malo pred posladkom smo prisostvovali sprejemu novih članov Doma. To je priložnost, da sanjuška družina raste še naprej in z novimi močmi lahko praznuje nove dosežke, deli lepe trenutke, ter skupno poglubi in zatrjuje vrednote, ki nas družijo. Tajnica odbora, Metka Malovrh Scopel, je prebrala zapisnik in nato je predsednik Doma, Andrej Mehle izročil diplome novim članom. Na oder so stopili: Tati Erjavec, Tadej Kržišnik, Mile Llalire, Damijan Malovrh, Aleks Pavšer, Eri Pavšer, Luka Trpin in Igor Zupanc. Močan bravo vsem skupaj! In bodite - kot vedno - dobrodošli!

Letos je Naš dom tudi želel podeliti posebno

NAŠ DOM SAN JUSTO - 63. OBLETNICA Dan zahvale, dan praznovanja!

odličje zaslužni in delovni mravljici, ki karkoli se potrebuje že stoji ob strani, bodisi za nasvet, za klic v sili, za organizacijo in seveda za trdno delo in garanje. Hvala Nežka Lovšin Kržišnik, iz dna srca hvala, za tvoje neutrudno delo za skupno dobro. Utemeljitev priznanja je prebrala botra Doma. Močno ploskanje navzočih, je nedvomno odobrilo odličje.

Kmalu je bila že ura za kulturni program. Pomaknili smo se v dvorano in se s programom v rokah pripravili na odrski prikaz v besedi, pesmi in plesu. Letošnje izbrano geslo je bilo: »Z očmi v prihodnost, danes bom prepeval, ponosen sin slovenskega rodu!«

Napovedovalka Nadja Miklič Belec je prišla k praznovanju, poleg 63-letnice Našega doma, tudi 70 let od prve slovenske maše v slovenskem jeziku, darovane v cerkvi Santos Justo y Pastor, ter 20. obletnico proglasitve škofa Slomška med blažene.

Sledili so pozdravi. Prvi je stopil pred mikrofonom predsednik Doma Andrej Mehle. Povedal je, da je rojstni dan čas, ko se zahvalimo za preživeto, pregledamo cilje in prosimo Boga za naprej. Hvala naj gre tistim, ki so pred več kot 70 leti bežali in pričeli v Argentini s tem, kar danes imamo; tistim, ki so hrepeneli po lastnem kraju in so po sedmih letih zgradili skupni prostor, ne brez žrtev in z veliko truda. Zahvala tudi za bogato dediščino, ki jo še ohranjamo in negujemo ter jo želimo še naprej prenesti mladim rodovom, ki jo s spoštovanjem sprejemajo. Zaključil je pozdrav z mislijo, da »mi« ne gradimo Dom, pač pa prenašamo ogenj slovenstva ter, prosimo Boga in Marijo, da bi še mnogo časa prepevali, kot sinovi slovenskega rodu.

Sledil je kratek, a bogat pozdrav patra Petra Opeke, ki nam je želel veliko božjega blagoslova in veselja, v upanju da nadaljujemo to veliko delo, ki so ga pričeli naši dedje, ki so gmotno in časovno prispevali k skupnemu prostoru. Danes pa, naslednje generacije prav tako darujejo in žrtvujejo, da Naš dom

San Justo tako močno živi.

Povabili so k mikrofону predsednika krovne organizacije Zedinjene Slovenije inž. Jureta Komarja. Med drugimi se je zahvalil za delo, podporo in dobro voljo.

Zaključil je vrsto pozdravov veleposlanik Republike Slovenije, Alain Brian Bergant. Opisal je delo, ki ga je opravil v tem mesecu v Argentini, predstavil lastno življenjsko zgodbo ter omenil prioritete in projekte slovenskega veleposlaništva v Buenos Airesu.

Pravijo, da ni modro, da bi nam vse, kar imamo, spolzelo skozi prste. Tudi koristno ni. Da naše bogastvo ne usahne, je dobro medsebojno se povezovati, veseliti se, zaupati drug drugemu in biti enotni v prenosu tega bogastva, pod pokroviteljstvom božje ljubezni.

Z odra nas je prebudila pomlad in nam narisala nasmeh na ustih. Ta nasmeh se je preselil v naša srca, ob uživanju odrske predstave in tam pustil močan pečat, ko smo odhajali iz dvorane. Želite vedeti zakaj? Ker smo z odra prejeli samo veselje, užitek, tople besede, ki so jasno odmevale v naših ušesih, in občutek, da bomo še na mnoga leta praznovali v prijetni družbi prijateljev.

Vrstile so se plesne predstave, poezije in pesmi (zamisel Tatjana Modic Kržišnik). Na platnu so se prikazale slike različnih dejavnosti v Našem domu in pokazale, da ves trud ni zaman. Vzbuja so spomine na delo in žrtvice, ki so jih vsi takrat darovali.

Ples je bil v izvedbi folklorne skupine Mladika: srednja skupina je predstavila prekmurski ples, starejša je zaplesala Osemco, mlajši so z Abrahamom orisali Dolenjski ples in zopet starejša skupina je predstavila Gorenjski ples. To koreografijo (avtor dr. Tomaž Simetinger; glasbena spremljava Klemen Stopar), so se Mladikovci naučili med potovanjem v Slovenijo. Pri vsakem sem začutila pristno veselje, uživanje ob vsakem koraku, nagajive poglede med plesalci, tehniko, koordinacijo. A kar me je letos ganilo je to, da so pokazali, da slovenske šege

in navade - slovensko ljudsko izročilo tu v daljni Argentini, ne bo izumrlo, saj jim po žilah teče tudi slovenska kri.

Poezije so bile podane v jasni izgovorjavi. Skupine mladih in mladcev, kot tudi solisti, so pokazali čut do tega, kar so se na pamet naučili. Med mislimi, ki so jih podali, dovolite mi, da jih predstavim v kratki obliki.

Semena, presajena, so oživila in se prilagodila novi zemlji. Potreba po kruhu ni bila samo po vsakdanji hrani, pač pa v besedi, v pozdravu - v srečanju. Izvedeli smo, da ima vsaka beseda srce in čeprav so nekatere s časom ovenele, so nam jih predniki dali toliko za na pot, da smo preskrbljeni do konca - seveda, če jih še naprej gojimo in čuvamo. Slovenski duh še naprej živi v nas, v medsebojni ljubezni, ki jo vera blagoslavlja. Hvala! Za ljubezen, ki ne išče plačila, ki je usidrana v naša dela, v naše poti. Pot, ki jo prehodimo z nekom, s katerim delimo dobre in slabe trenutke, ki utripa, ki ne pozna konca.

Petje je izžarevalo iz grl Mešanega pevskega zbora San Justo ter iz otroškega zbora Balantičeve šole; s pesmijo so nam potrdili ponos do tebe, Slovenija.

Sledili so aplavzi, in kmalu smo bili zopet na dvorišču z novimi dobrotami za pultom in z glasbo za oddih in navdih. Praznovanje se je bližalo koncu. Zahvale tistega dne pa še ne ...

Kdo je poskrbel za kosilo? V kuhinji: Silvija Adamič Goljevšček, Ani Erjavec, Irena Žitnik Erjavec, Monika Keršič Rovani, Marjana Lipušček in Miki Oblak. Pri »parrilli« pa Luka Štrubelj, Pablo Zafra in Gabi Zupanc. Seveda, mladina je poskrbela za postrežbo. Člani pa za pogrnjene mize in lepo vzdušje!

Popoldanski program je režirala Tatjana Modic Kržišnik. Sodelovali so: Folklorna skupina Mladika, pod vodstvom Mirjam Mehle Javoršek, Tatjane Groznik Godec, Katerine Javoršek in Barbare Kržišnik; mešani pevski zbor San Justo, njegova zborovodkinja Andrejka Selan Vombergar; otroški pevski zbor Balantičeve šole, ki ga vodita Kristina Skvarča Šenk in Veronika Malovrh. Solisti med recitacijami so bili: Kamila Mehle, Tomaž Miklič, Marta Urbančič Oblak in Eva Modic. Seveda so pri programu sodelovali še drugi mladi, kot sem omenila. Scena je bila zamisel Toneta Oblaka, scenski prostor pa je pripravil Klavdij Selan s sodelavci. Video montažo je imela na skrbi Barbara Kržišnik. Tiskani program je opremila Veronika Kržišnik Modic. Skupina Luč in zvok, je poskrbela, da se je vse krasno slišalo in videlo skozi celo praznovanje. Koga sem še zgrešila? Prav gotovo gospe, ki so pripravile krofe; družine, ki so poskrbele za pecivo ter štrudelj; pomočnike za pultom in pri blagajni, itd. Na zdravje vsem skupaj! In z bogom, do prihodnjega rojstnega dne.

Pisala poročilo gdč. Marta Petelin

VZTRAJAJMO V VREDNOTAH

67. OBLETNICA DRUŠTVA
SLOVENSKA VAS

64. Slovenski dan

10. novembra 2019

Mons. J. Hladnik 3970 - Slovenska vas

11.00 - zbiranje gostov, pozdrav, dviganje zastav

11.30 - sv. maša v cerkvi Marije Kraljice

13.30 - prijateljsko kosilo

16.00 - kulturni program v dvorani: pozdravi - podelitev priznanj, slavnostni govor: prof. Martin Sušnik
odrski nastop: "PRESENEČENJE" (neznani avtor) - Komedija v treh dejanjih - režija: Dani Grbec

18.30 - na igrišču nastop skupine RAST XLVIII

PROSTA ZABAVA:

Baires polka

PRIJAVE ZA KOSILO PRI KRAJEVNIH ODBORIH

45. PEŠ ROMANJE K MARIJI V LUJAN

“Mati, pomagaj nam, da se združimo kot narod”

V soboto, 5. oktobra, smo se mladi pridružili vsakoletnemu peš romanju k Mariji v Lujan. Že zgodaj zjutraj smo se zbrali v Slomškovem

domu in po skupnem blagoslovu pričeli celodnevno hojo.

Romanje je znak hoje ljudstva, pri kateri ni

pomemben samo cilj ampak predvsem pot, ki je pa ne preživljamo sami, ampak z drugimi, s sopotniki romarji. Naučimo se hoditi skupaj, to pomeni, da se odpravimo individualističnim odnosom in odpremo naša srca, da delimo in cenimo bogastvo, ki nam ga prinašajo drugi.

Zelo je zanimivo in celo pretresljivo videti mlade, vsakega s svojo zgodbo, s svojimi prošnjami ali zahvalami, ko hodijo in se popolnoma prepustijo Jezusu in Mariji.

Pot je bila dolga, a z molitvijo, pesmijo, razmišljanjem, pogovorom in združenjem z drugim je bilo lažje priti do cilja!

Hvala vsem, ki ste se pridružili temu romanju. Hvala vsaki osebi oporne skupine, ker je vaše darovanje, delo in trud drugačen način romanja. Hvala, Marija, ker nam vedno stojiš ob strani in nas varuješ!

Milena Zupanc

DUHOVNA MISEL

Ali še kdo potrebuje luč?

Cerkev s svojim veselim sporočilom (evangelijem) vedno hodi za človekom. Ljudi svojega časa vzame resno kot nagovornjive in sprejemljive za besedo resnice o njih samih, svetu in Bogu. Resnico zajema iz Božje besede, iz Božjih sporočil človeku vseh časov in vseh kultur. Nikogar ni, ki bi za Boga in njegovo govorico ne bil spodoben in primeren. Tako je ravnal Jezus in tako so ga posnemali apostoli v prvem času krščanstva in Cerkve. Kajti Cerkev se je rodila iz moči, ki jo je imela na ljudi Božja beseda. Ta pa je združila posameznike, ki so sprejeli Jezusa in začeli verovati vanj kot v svojega odrešenika in odrešenika vsega človeštva, in skupnost, ki jo povezuje On s svojim naukom in milostjo. Beseda in milost ustvarjata občestvo učencev, ki se imenujejo kristjani. Krščanska skupnost živi iz moči Božjih darov, ki so večji od človekovih sposobnosti in moči. Cerkev je Božje delo, vidno javno v družbi.

Oznanjevanje se je v dobah dvatisočletne cerkvene zgodovine prilagajalo razmeram, v katerih so živeli ljudje in so oblikovale tudi življenjske potrebe ljudi. Veran človek je bil poklican k praktični razlagi evangelija, in našel v njem vedno znova razlago, kako je treba uresničiti vero v danih razmerah. Spreminjal se ni nauk, spreminjala pa se je praktična razlaga, kaj evangelij narekuje v novih razmerah.

Danes se zdi, da zelo veliko ljudi tega poslanstva kristjanom ne priznava, še manj pa Cerkvi. Verodostojnost krščanske skupnosti je gotovo podrti tudi zaradi neverodostojnosti življenja kristjanov po evangeliju. V marsičem se je življenje krščanske skupnosti prilagodilo življenju okolja, ki ne črpa svojega navdiha iz vere v Kristusa. Po drugi strani pa je res, da smo ljudje prvega krščanskega kontinenta Evrope postali nedostopni za evangelij. Začeli smo bolj verjeti v lastne sposobnosti pri reševanju temeljnih vprašanj življenja kot v oznanilo Božje besede. Je to osvoboditev ali zaplankanost? Izgovorov ne zmanjka in v njih so vedno krivi drugi.

Ko je Jezus naletel na skeptični odklon svojega oznanila, se je enostavno obrnil h gruči apostolov, ki tudi niso izražali kakšne gotovosti, in vprašal: »Boste tudi vi odšli?« Zadrege se je otrese Peter in zgrgral: »Kam pa naj gremo, besede večnega življenja imaš le ti.«

Živimo v razmerah, ko je bolje zgrgrati vero kakor pa ostati vklejen v čas brez luči.

Janez Pucelj - Naša luč, november 2019

OBISK III. LETNIKA V COTTOLENGO IN K MARIJI IZ SCHÖNSTATTA

Nepozaben dan III. letnika SSTRMB

V soboto, 21. septembra, na spomladanski in tudi študentski dan, smo se dijaki bodoče RASTI 50 zbrali, da bi obiskali ustanovo Pequero Cottolengo »Don Orione« v Claypolah. To je zavetišče za onemogle in prizadete ljudi.

Zgodaj zjutraj smo se zbrali pred Sanhuškim domom od koder smo se s skupnim avtobusom in v spremstvu prof. Mirjam Oblak, g. Francija Cukjatija, g. Roberta Bresta in Tomaža Godca, podali na pot.

Po jutranji molitvi in uvodu zakaj in kaj bomo delali v Cottolengu, smo začeli peti. Mika je na kitari spremljala naš repertoar angleških pesmi, slovenskih narodnih, verskih, Rock & Rolla, in drugih.

Dospeli smo na naš cilj polni energije. V petih minutah smo izpraznili avtobus in oddali redovnicam Donorionejevega reda vse darove, ki smo zbrali za bolnike.

Obiskali smo najprej ženske oddelke, potem pa moške. Med obiskom smo jim zapeli in razveselili še posebno tiste, ki so praznovali svoj rojstni dan. Seveda, navdušili smo se in sledile so druge pesmi, bolj moderne, kajti opazili smo, da poslušajo prav tako glasbo kot mi.

Tudi osebni pogovor z bolniki in igre so pričeli na dan. Lepo je bilo videti veselje in zadovoljstvo na obrazih ljudi.

Po obisku ženskih in moških paviljonov smo šli tudi k slepim in slabovidnim redovnicam, Sakramentinkam, ki stanujejo v ločeni hiši. Njihova karizma je, da z molitvijo in daritvijo vodijo »duhovno slepe« ljudi k Bogu. Posvečajo se še posebno češčenju Najsvetejšega. Njihov red je ustanovil Don Orione pred 93. leti. Sprejele so nas v njihovi kapelici.

Pred kosilom sta g. Franci in g. Robert darovala sv. mašo; pri kateri smo sodelovali z ministriranjem in s petjem. Po sv. daritvi je sledil blagoslov spominskih podob in rožnih vencev, ki smo jih prejeli v dar od voditeljev.

Proti opoldnevu smo obiskali lep in obširen park, si izbrali prostor in kosili, kar smo prinesli s seboj.

Po kosilu in krajšem prostem času nas je g. Robert povabil k ogledu glavne cerkve, kjer je relikvija Don Orioneja - njegovo nestrohnjeno srce. Pravijo, da je Don Orione sam rekel: »Jaz se bom vrnil v Italijo, a moje srce bo ostalo v Argentini.« Za slovo smo zmolili desetko rožnega venca in zapeli »Marija skoz' življenje«. Obiskali smo tudi pokopališče ustanove, kjer počiva tudi nekaj slovenskih duhovnikov.

Po doživetem obisku smo se odpravili še v Svetišče Marije iz Schönstatta v Florencio Varela. Čakala nas je redovnica, ki nam je razkazala kraj in nas nagovorila z globokimi besedami. Po razlagi smo imeli prosti čas. Ogljedali smo si vrt. Takšnega vrta nisem še nikoli videl: ogromen in tako lepo negovan. Izkoristili smo priliko in se slikali. Da bi zaključili dan, nas je prof. Mirjam sklicala v kapelo, kjer smo se zahvalili za vse, kar smo preživeli. Na koncu pa znova »Marija skoz' življenje«, pa hitro na avtobus, ker je bilo že pozno.

Rad bi ob koncu navedel tudi nekaj misli in občutkov mojih sošolcev:

»Počutila sem se srečno zaradi vsega, kar imam. Bila sem vesela, ko sem lahko pomagala in videla nasmeh na obrazih ljudi«

»Presenečena sem bila nad tolikim veseljem v Cottolengu, rada bi se vrnila.«

»Kljub vsem težavam, sem videl srečne ljudi«

»Všeč mi je bilo, ker sem spoznala koliko žrtvujejo ljudje, ki pomagajo najbolj potrebnim«

»Nisem pričakovala toliko veselja. Hvaležna sem, da sem lahko vse to preživela s tako lepo skupino.«

Utujen sem res padel na posteljo a nadvse vesel, ker sem preživel dan v družbi prijateljev in razveselil ljudi.

Aleks Zupanc

JEZIKOVNI OREŠČEK | Koliko je ura?

Radio je postal pojem točnosti, ki meri čas s poročili in rednimi oddajami ter vsake toliko napove čas, in to zelo natančno: Ura je osem in petnajst minut. Je to četrt ali tri četrt na devet? Ali morda na osem? Slednjim ubeseditvam se radijski napovedovalci izogibajo, saj ljudje izraza četrt na in tri četrt na pogosto zamenjujejo, zato na radiu v želji po natančnosti in nedvoumnosti uporabljajo digitalni zapis ure ali t. i. uradno ubeseditve.

Ob vprašanju, koliko je ura, pa se Slovenci poslužujemo številnih t. i. neuradnih ubesedi-

tev, ki so lahko knjižne ali neknjižne. Četrtna devet smo prevzeli iz viertel (auf) neun in tako pomeni 8.15, tri četrt na devet pa iz drei viertel (auf) neun in tako pomeni 8.45. Predlog na prihaja iz nemškega auf, ki se je uporabljal na jugu, in nakazuje na to, kar šele bo (kot npr. kaže na dež). Na enak način je tudi nemški halb neun postal pol devetih, ko je ura 8.30, in podobno kot Nemci imamo tudi mi navado reči pet do pol devetih za 8.25 in pet čez pol devetih za 8.35.

Pogosto slišimo ubeseditve, kot so pol de-

vet, petnajst do devet ali petnajst čez osmih, vendar nobena ni knjižna. Predlog čez ob sebi namreč zahteva tožilnik, zato je pravilno reči le čez osem, medtem ko se ob predlogu do in količinskem izrazu pol rabi rodilnik, torej do devetih in pol devetih.

Pri izrazih četrt, tri četrt in pol uporabljamo 12-urni sistem, saj pri običajnih urah kazalec napravi dva kroga. Ne moremo reči npr. četrt na enaindvajset ali pol enaindvajsetih.

Izrazi za čas in uporaba ure se razlikujejo tudi po regijah, na primer v Prekmurju rečejo

fertal oz. tri fertale na devet za četrt oz. tri četrt na devet, na Gorenjskem rečejo namesto četrt firkelj (vpliv nemščine), na Primorskem pa je ura osem in pol namesto pol devetih (vpliv italijanščine).

Koliko je torej ura?

8.00 osem

8.15 osem (in) petnajst (minut), petnajst/četrt čez osem/osmo, četrt na devet

8.30 osem (in) trideset (minut), pol devetih

8.45 osem (in) petinštirideset (minut), petnajst/četrt do devetih/devete, tri četrt na devet

Tjaša Lorbec

OkrOgle OBLETNICE | Joško Krošelj (1902-1969)

Pred 50 leti, 31. oktobra leta 1969, je v Buenos Airesu umrl Joško Krošelj, časnikar, socialni in kulturni delavec in dolgoletni urednik našega tedna Svobodna Slovenija.

Življenjepis Jožka Krošlja

Joško Krošelj se je rodil v Kapelah pri Brežicah 6. decembra leta 1902. Starša Jože in Marija Zevnik sta za njim imela še sedem otrok, tako da je Joško rasel v zdravi in številni kmečki družini. Osnovno šolo je obiskoval v Kapelah, na gimnazijo pa je odšel v Maribor, kjer je bil soustanovitelj in sourednik dijaških literarnih revij "Utrinki" in "Stražni ognji". Gimnazijo je končal v Ljubljani, kjer je sodeloval v revijah "Mladina" in "Ženski svet".

Kot univerzitetni študent se je včlanil v društvo Zarja in sodeloval pri pevskem zboru, ki ga je vodil France Marolt. Ko je imel komaj 25 let so ga povabili v tajništvo Slovenske ljudske stranke za mesto Ljubljana. Leta 1928 se je preselil v Beograd, kjer je bil osebni tajnik dr. Antona Korošca.

Leta 1932 je uredništvo največjega slovenskega dnevnika "Slovenec" zaprosilo Krošlja, naj bi prevzel beograjsko uredništvo tega dnevnika. Bil je tudi član izvršnega odbora jugoslovanske časniške agencije Avala.

Leta 1933 se je na Rakovniku pri Ljubljani poročil z Amalijo Koman. Zakonca je Bog blagoslovil s tremi sinovi: Tonetom, Janezom in Bojanom.

Po smrti dr. Korošca se je vrnil v Ljubljano, kjer je prevzel mesto ravnatelja uprave dnevnika "Slovenec". Leta 1945 je pred komunističnim režimom bežal najprej na Koroško, kasneje pa v Italijo, kjer je bil v begunskih taboriščih Monigo in Servigliano. Tam je začel izdajati dnevnik Zedinjena Slovenija, ki je kmalu dobil sloves kot najboljši slovenski list v Italiji.

Leta 1948 je prispel v Argentino, se takoj vključil v Društvo Slovencev in na prošnjo izdajatelja Svobodne Slovenije Miloša Stareta vstopil v uredniški odbor ter prevzel glavno uredništvo tednika, mesto ki ga je obdržal vse do svoje smrti, 31. oktobra 1969.

Člani uredniškega odbora v prostorih Svobodne Slovenije ob redni tedenski seji.

Od leve na desno: Joško Krošelj, Miloš Stare, Pavej Fajdiga in Slavimir Batagelj.

Foto: Zbornik Svobodne Slovenije, leto 1967

Socialni delavec

Tako je Miloš Stare v Zborniku Svobodne Slovenije leta 1970 opisal socialno delo Jožka Krošlja:

V izseljenstvu je bil Joško Krošelj človek dela in to dela predvsem za svojega bližnjega in za skupnost. Nobenega še tako težkega dela se ni branil. Prevzel ga je in vršil s popolno odgovornostjo. To je dokazal tudi ko je prišel v izseljenstvo v Argentino. Krošelj sam je prišel 1. aprila, žena s tremi neodraslimi sinovi pa 6. junija 1948. Tedaj je že delovalo Društvo Slovencev, katerega delo je bilo urejanje prihoda slovenskih beguncev v Argentino, ter jim po prihodu nuditi pomoč, kolikor je v tedanjih razmerah bilo mogoče.

Ob prihodu v emigrantski hotel se je vsak vseljenec znašel v novem, docela nepoznanem svetu. Ogromna večina ljudi si zaradi

neznanja jezika in pomanjkanja materialnih sredstev sama ni znala dosti pomagati. Društvo je iskalo stanovanja, zaposlitve, itd. Vsaka narodnostna skupina je imela v hotelu svoje zastopnike, ki so bili prijavitelji ravnatelju hotela. To nevhvaležno nalogo je sredi aprila 1948 prevzel Joško Krošelj, takoj po prihodu. Kot zastopnik Društva Slovencev je hodil v emigrantski hotel vsak dan. Njegova naloga je bila: vzdrževati stike z ravnateljstvom emigrantskega hotela in Društvom, kakor tudi med prihajajočimi ljudmi in društveno pisarno, biti na razpolago vodstvu emigrantskega hotela v zadevah, ki se nanašajo na razmestitev ljudi iz posameznih transportov, pomagati pri raznih informativnih sestankih, ki jih je imelo uredništvo emigrantskega hotela z begunci, jih seznanjati z delovnimi pogoji in možnostjo zaposlitve v posameznih provincah predvsem v Mendozii, ugotavljati število prihajajočih beguncev s posameznih transportov in jih primerjati z listami, ki jih je Društvo Slovencev dobivalo za vsak transport iz Italije od Socialnega odbora v Rimu, biti ljudem v pomoč v emigrantskem hotelu, jim pomagati z nasveti in posredovati njihove želje društveni pisarni, zlasti glede zaposlitve in stanovanj. Zelo važno je bilo ugotavljanje naslovov, kam so odhajali begunci. Dasi so Krošlju pomagali pri delu tudi funkcionarji Društva in posamezniki kot npr. pok. polkovnik Vauhnik, je vendar glavna teža bila na njem. Do tedaj, ko je Krošelj prevzel to delo je prišlo z različnimi transporti iz Italije v Argentino že blizu 1000 beguncev. V času ko je bil on referent Društva Slovencev v emigrantskem hotelu, to je od srede aprila do 30. decembra 1948 pa je s 30 transporti prišlo 2000 beguncev. Skupine na teh transportih so bile včasih večje včasih manjše. Večkrat je prispelo od 100 do 200 beguncev, dvakrat pa nad 500.

Koliko dela, požrtvovalnosti in potrpljenja je bilo zvezanega s prihodom vseljenec, more razumeti le tisti, ki je to doživljal. Marsikdo ne bi vzdržal. Joško Krošelj pa je vztrajal. O vsem opravljenem delu je Krošelj podal izčrpno poročilo na drugem občnem zboru Društva Slovencev, 23. januarja 1949. Poleg te funkcije je bil Krošelj pri Društvu Slovencev namestnik gospodarja, ker je odbornik-gospodar inž. Vivod službeno odšel v Comodoro Rivadavia. Funkcijo gospodarja je Krošelj vršil od 1. maja 1948 do 23. januarja 1949, ko je tudi o tem svojem delu na drugem občnem zboru Društva Slovencev obširno poročal.

Glavni urednik "Svobodne Slovenije"

Dvajset let je bil Joško Krošelj glavni urednik našega tednika Svobodna Slovenija. Miloš Stare je o njegovem delu napisal: V januarju 1949 je Krošelj vstopil v uredniški odbor Svobodne Slovenije, ki je začela začetkom leta 1948 izhajati v Buenos Airesu kot štirinajstdnevnik. Prevzel je mesto glavnega urednika in z njegovo pomočjo je list postal te-

dnik. Zopet je prišel v svoje poklicno delo na katero je bil tako navezan. Okoliščine v katerih je moral delati so bile bistveno drugačne kot tedaj, ko je bil dopisnik Slovenca v Beogradu. Tudi v skromnih razmerah, v kakršnih je izhajala Svobodna Slovenija, se je lotil dela z nezlomljivo voljo in požrtvovalnostjo. Dvajset let je vztrajal pri tem delu. Nad 1000 številok je izšlo, ki nosijo pečat njegovega dela. Težko bi prešteli vse njegove uvodnike, članke in poročila o prireditvah in življenju Slovencev v Argentini in po svetu. Pa ni delal samo v uredništvu lista. Tudi upravo in ekspedicijo je moral prevzeti, ker v tistih razmerah ni bilo mogoče drugače. Resnično je, kar je bilo napisano ob njegovi smrti, da si Krošlja brez Svobodne Slovenije ni bilo mogoče misliti in Svobodne Slovenije ne brez Krošlja. Ni je bilo ovire, katere ne bi Krošelj premagal, da je Svobodna Slovenija redno tedensko izhajala. Pa ne samo pri Svobodni Sloveniji tudi pri Koledarjih in pozneje Zbornikih Svobodne Slovenije je žrtvoval vse svoje sposobnosti in moči. Kdor pozna vsebino in obseg vseh 21 letnikov te knjige, pri kateri je Krošelj sodeloval, mora priznati, da je bilo to ogromno delo. Navedem kot primer, da je bilo treba za vsak Zbornik napisati povprečno 200 do 250 pisem pri iskanju sodelavcev širom sveta, pri zbiranju člankov, razprav in slik ter informacij; po izidu pa za propagando in prodajo Zbornika. Brez tako vztrajnega sodelovanja Jožka Krošlja ne bi tega zmogel. Vsi, ki smo se udeleževali tedenskih sej uredniškega odbora Svobodne Slovenije skozi 20 let, nam bodo ostale v najlepšem spominu. Poleg naporenega dela največkrat pozno v noč, v pripravah redne številke in posvetov glede vsebine Zbornika, so nas te seje tudi v medsebojnem prijateljstvu tako povezale, da nam bodo ostale vsem v spominu. Na teh sejah smo lahko govorili vse in o vsem. Debate so bile včasih dolgotrajne in ognjevit. Toda vedno smo se razšli v prijateljstvu. Joško Krošelj je kot pravi novinar pisal z lahkoto o najrazličnejših temah. Posebno je bil zavzet za socialna vprašanja in za vse, kar je bilo v zvezi s političnim življenjem Slovencev iz dobe dr. Korošca. Prava posebnost Krošljeva pa so bili opisi prireditvev, slovesnosti, romanj, itd. To pa je znal opisati tako kot nihče drugi. Delal je prav do zadnjega. Tudi v času bolezni. Zadnji njegov članek za Svobodno Slovenijo je bil v številki z dne 17. aprila 1969, ko je opisal Slovenski dan, ki je bil v nedeljo, 13. aprila na Slovenski Pristavi v Castelarju, Zadnjo razpravo za Zbornik 1969 pa je napisal še potem, ko je bolezen že napredovala. Z nezlomljivo voljo se je potrudil in napisal dokumentarni članek „Dr. Korošec, sporazum s Hrvati in Slovenci.“ Kakor ostali članki v prejšnjih letih iz politične zgodovine Slovencev je tudi ta vzbudil pozornost ne le pri Slovencih ampak tudi pri drugih narodih Jugoslavije. Imel je v načrtu še več podobnih razprav iz politične zgodovine Slovencev. Velika škoda je, da jih ni napisal, predvsem zato, ker je v svojih člankih in razpravah iskal resnico in to samo resnico. Bil je zvest krščanskim načelom, ljubil je svoje delo in njegova vztrajnost in požrtvovalnost nista poznala meja.

Vse izdaje Svobodne Slovenije, Koledarjev in Zbornikov so na razpolago na spletu. Zelo zanimiva sta dva članka, ki ju je napisal Joško Krošelj:

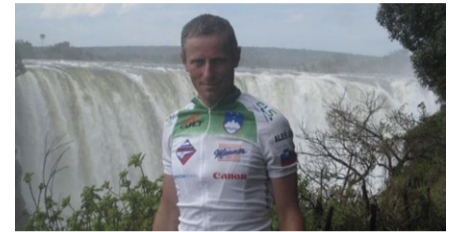
- Ob desetletnici Društva Slovencev: Zbornik Svobodne Slovenije, leto 1960, stran 227.
- Svobodna Slovenija v izseljenstvu: Zbornik Svobodne Slovenije, leto 1967, stran 324.

Pripravil Jože Jan

NAŠI ŠPORTNIKI

ZADETKI

Morda še ne veste da...

...se Aleš Juvanc pelje kar "s kolesom po svetu".

V letu, ko slovenski kolesarji dosegajo vrhunske uspehe in prinašajo slavo tudi svoji domovini, smo v teh dneh pozdravili med nami kolesarskega športnika na dolge proge iz Slovenije, Aleša Juvanca.

Že kot mladinec se je navdušil za kolesarjenje. Po tekmovalnem obdobju se je posvetil solo podvigom s kolesom na dolgih progah. Kot sam pravi, "Moja posebnost je, da kolesarim na ogled športnih dogodkov v tujini npr. Olimpijske igre v Pekingu (11.000 km) ali nogometnega prvenstva v Južni Afriki (6.100 km) itd. Računam, da je za menoj do sedaj približno 250.000 km skozi 80 držav na vseh celinah..."

Tokrat ima v načrtu prevoziti pot Buenos Aires - Lima, Peru.

Dobrodošel v Argentini in čestitamo za dosedanje res zavidljive dosežke. Z željo za vse dobro nam kličemo: Srečno do prihodnjega cilja!

...je argentinsko slovenski tenist Tomás Lipovšek Puches, sin Silva in Ane, bil član slovenske reprezentance pri Davisovem pokalu (Copa Davis), ki se je sredi septembra meseca pomerila z egipčansko v 2. evroafriški skupini v Kairu, Egiptu. Slovenija je slavila s 3-1 in se uvrstila v play off I. svetovne skupine v sezoni 2020.

Tomás ima 26 let in je uvrščen kot igralec številka 584 na lestvici ATP (svetovni ranking). Živi v Argentini (Vicente López), kjer se je izpopolnil v tenisu. Dosegel je visoke osebne izide (7 individualnih pokalov). Ima slovensko državljanstvo in to mu je omogočilo priti v stik s slovenskim kapetanom Mihom Mlakarjem, ki se je zanimal zanj, saj je kot tenist zelo dobro uvrščen v konkurenci dvojic. Čestitamo mu za visok dosežek!

...je Gabriel Cópola, športnik-invalid namiznega tenisa, ki se je leta 2017 predstavil s poučevalno delavnico slovenskim mladcem in mladini v Naši kleti v San Justo, avgusta meseca dosegel zlato medaljo na paraliimpijskih igrah v Limi, Peruju. Vso čast njemu, veseli smo, da smo ga lahko uživali med nami.

-sonja in jernej

KOLEDAR

- 1. novembra** Praznik vseh svetih
- 3. novembra**
Zvezni mladinski dan v Slomškovem domu
- 9. novembra ob 16.30**
Zaključna prireditev SSTRMB
- 9. novembra ob 21. uri**
"Puška fest" – vabi RAST 50
Naš dom San Justo
- 10. novembra**
SLOVENSKI DAN in obletnica doma
Slovenska vas
- 15. novembra do 17. novembra**
Martinovanje v Mendози
Slovenski dom Mendoza
- 16. novembra ob 19.30**
X. Evropski večer in 25. obletnica
FS Maribor v Carapachayu
Slovenski dom Carapachay
- 23. novembra ob 20. uri**
Večerja -rifa- v Našem domu
- 24. novembra**
Nedelja Kristusa kralja veseljstva

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

POLITIKA

V nedeljo, 27. oktobra, smo v Argentini imeli volitve. Ni namen te rubrike razpravljati o rezultatih in morebitnih posledicah teh volitev. "Alea iacta est" je pred več kot 2000 leti rekel Julij Cezar. Izvolili smo predsednika in ostale politike, ki nam bodo vladali prihodnja 4 leta. Bog nam pomagaj!

Poglejmo, kaj so o politiki govorili slavni politiki in kaj pišejo pregovori:

• **Kakršen pastir, takšna čreda.**
(Slovenski pregovor)

• **V politiki neumnost ni ovira.**
(Napoleon Bonaparte, francoski politik in cesar)

• **Politiki so odkrili kako ravnati, da bodo od lakote umirali tisti, ki z obdelovanjem zemlje preživljajo druge.**

(Voltaire, francoski politolog, pisatelj in filozof)

• **Prišel sem do zaključka, da je politika preveč resna stvar, da bi jo prepustil politikom.**

(Charles de Gaulle, francoski general in politik)

• **Politiki so povsod enaki: Obljubljajo, da bodo zgradili most tudi tam, kjer ni reke.**

(Nikita Sergejevič Hruščov, sovjetski politik)

• **Velike besede, majhna dejanja.**
(Nemški pregovor)

• **Majhne tatove obesimo,**

velike pa zaposlimo v javni pisarni.
(Ezop, starogrški pisatelj)

• **Prav ima, kdor zmaga.**
(Italijanski pregovor)

• **Politika nima ničesar skupnega z moralno.**
(Niccolo Machiavelli, italijanski humanist, filozof in politik)

• **Človek bi rad en zakon zase in drugega za druge.**
(Italijanski pregovor)

• **Ko cesarja srbi, se narodi praskajo.**
(Heinrich Heine, nemški pesnik in novinar)

• **Reči "Ne ukvarjam se s politiko" je kakor reči "Ne ukvarjam se z življenjem."**
(Jules Renard, francoski pisatelj)

• **Kdor laže, ta krade.**
(Slovenski pregovor)

Izbral Jože Jan

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE
SLOVENIJE SPOROČA

V petek, 8. novembra, bo v Teatru Coliseo
(Marcelo T. de Alvear 1125)
ob 20.30 nastopil

SIMFONIČNI ORKESTER
RTV SLOVENIJA.

Vsem članom slovenske skupnosti Teatro Coliseo
nudi 25% popust pri nakupu vstopnic na blagajni
teatra ob predstavitvi natisnjene letaka.

Več informacij glede koncerta in vstopnic:
www.teatrocoliseo.org.ar/sinfonicaeslovenia

OSEBNE NOVICE

† SMRT

11. oktobra je odšla h Gospodu
Anica LUŽOVEC – KOKALJ, stara 86 let.

Naj počiva v miru!

MALI OGLASI

Krvavice, pečenice, suhe klobase
(prekajene), čevapčiče

lahko naročite pri Franciju Miklavcu
tel/whatsapp 11 2766 8343

49. MLADINSKI DAN 67. SKUPNI MLADINSKI DAN

3. NOVEMBRA V SLOMŠKOVEM DOMU

ZAČETEK TEKMOVANJ: 9.00
DVIGANJE ZASTAV: 10.45
SV MAŠA: 11.00
KOSILO: 12.30
KULTURNI PROGRAM: 19.00
PROSTA ZABAVA
CASTELLI 28, RAMOS MEJIA

"GREGOR DARIN
ALI
PRETENTANI
KMET"

Sklepna prireditev SSTRMB

Slovenska hiša, 9. novembra 2019

ob 16.30: razdelitev spričeval
ob 17. uri: sveta maša
ob 18. uri: prireditev v dvorani

Dijaki, starši in prijatelji tečaja
prisrčno vabljeni!

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

oblak

SVOBODNO SLOVENIJO SOFINANCIRA URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU.

SVOBODNA SLOVENIJA | Glasilo Slovencev v Argentini
Ustanovitelj Miloš Stare
Lastnik društvo Zedinjena Slovenija
Predsednik Jure Komar

Uredniški odbor
Mariana Poznič, Cecilija Urbančič, Lucijana Hribar,
Sonja Tomazin, Jože Jan, Jože Lenarčič, Miloš Mavrič,
Marko Vombergar in Tomaž Žužek.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires - Argentina
email svobodna.ba@gmail.com
www.svobodnaslovenija.com.ar

Priloga s slikami

NAŠ DOM SAN JUSTO - 63. OBLETNICA | *Dan zahvale, dan praznovanja!*

Slike Barbara Kržišnik in Marko Vombergar

45. PEŠ ROMANJE K MARIJI V LUJAN
"Mati, pomagaj nam, da se združimo kot narod"

OBISK III. LETNIKA V COTTOLENGO
IN K MARIJI IZ SCHÖNSTATTA

